

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Document de ședință

A7-0016/2011

31.1.2011

RAPORT

referitor la rolul femeilor în agricultură și în zonele rurale
(2010/2054(INI))

Comisia pentru agricultură și dezvoltare rurală

Raportoare: Elisabeth Jeggle

CUPRINS

Pagina

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN **Error! Bookmark not defined.**

EXPUNERE DE MOTIVE **Error! Bookmark not defined.**

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE..... **Error! Bookmark not defined.**

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la rolul femeilor în agricultură și în zonele rurale (2010/2054(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolele 2 și 3, și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 8, 153 și 157,
- având în vedere Decizia Consiliului nr. 2006/144/CE din 20 februarie 2006 privind orientările strategice ale Comunității pentru dezvoltare rurală (perioada de programare 2007-2013)¹,
- având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului din 20 septembrie 2005 privind sprijinul pentru dezvoltarea rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)²,
- având în vedere rezoluția sa din 12 martie 2008 privind situația femeilor cu handicap în Uniunea Europeană³,
- având în vedere concluziile seminarului pe tema „Femeile și dezvoltarea durabilă a zonelor rurale”, care a avut loc în perioada 27-29 aprilie 2010 la Cáceres la inițiativa Președinției spaniole a UE⁴,
- având în vedere Directiva 2010/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE a Consiliului⁵,
- având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere raportul Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală (A7-0016/2011),

Zone rurale orientate către multifuncționalitate

A. întrucât dezvoltarea economică durabilă a zonelor rurale și funcționarea sustenabilă și pe termen lung a unităților economice din Europa sunt prioritare și întrucât potențialul deosebit al regiunilor agricole mai slab populate ar trebui exploatat și sporit într-un mod eficient și pentru a asigura faptul că astfel de zone sunt în continuare populate;

¹ JO L 55, 25.2.2006, p. 20.

² JO L 277, 21.10.2005, p.1 (versiunea consolidată din 1.1.2010).

³ JO C 66 E 20.3.2009, p. 23.

⁴ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/10/st09/st09184.en10.pdf>

⁵ JO L 180, 15.7.2010, p. 1.

- B. întrucât regiunile care sunt, în contextele lor, autonome din punct de vedere economic și cultural și care au circuite de distribuție regionale funcționale pot să reacționeze la provocările globale într-un mod mai stabil;
- C. întrucât, în multe regiuni, un sector agricol competitiv orientat către multifuncționalitate reprezintă o bază esențială pentru strategiile de dezvoltare durabilă și pentru activități antreprenoriale cu o rază de acțiune mai mare și întrucât acest tip de potențial nu este încă exploatat pe deplin în toate regiunile în contextul unui proces de creștere a diversificării activităților economice;
- D. întrucât zonele rurale sunt afectate în mod special de îmbătrânirea populației, de densitatea scăzută a populației și, în unele zone, de depopulare;
- E. întrucât, în viitor, în mediul rural, din cauza schimbărilor demografice, a emigrației și a unei diminuări generale a ponderii femeilor în populația din multe zone rurale, aprovizionarea la nivel local cu bunuri și cu servicii zilnice de bază, tratamentul și asistența medicală de bază, învățământul preșcolar, învățământul școlar, formarea profesională, precum și învățământul superior sau ofertele culturale și de recreare adecvate ori nu vor mai putea fi asigurate în mod satisfăcător, având în vedere infrastructura actuală, ori structurile pentru furnizarea acestor servicii publice se vor prăbuși din cauza unor presiuni economice;
- F. întrucât aproximativ 42% din cele 26,7 milioane de persoane care lucrează în mod uzual în agricultură în Uniunea Europeană sunt femei și întrucât cel puțin una din cinci exploatații (aproximativ 29%) este condusă de o femeie;
- G. întrucât contribuția semnificativă a femeilor la dezvoltarea locală și a comunității nu se reflectă în mod corespunzător în participarea acestora la procesele decizionale relevante;
- H. întrucât respectarea principiului egalității de gen este o cerință de bază în cadrul Strategiei Europa 2020 și ar trebui promovată în vederea creșterii implicării active a femeilor în activitățile economice și sociale și a garantării respectării drepturilor omului;

Femeile în mediul rural și în economia rurală

- I. întrucât, din cauza schimbărilor economice și sociale, situația femeilor din mediul rural s-a schimbat și s-a diferențiat în ultimele decenii, femeile având o contribuție deloc neglijabilă la inițierea și la realizarea acestor schimbări, și întrucât situația economică și socială a femeilor variază considerabil atât în interiorul statelor membre, cât și de la un stat membru la altul;
- J. întrucât, în societatea de azi, femeile își asumă roluri multifuncționale în contextul situațiilor lor individuale familiale și profesionale și întrucât tocmai prin această multitudine de roluri femeile pot aduce o contribuție semnificativă la progres și la inovare la toate nivelurile societății, precum și la creșterea calității vieții, îndeosebi în zonele rurale;

- K. întrucât, în special în zonele rurale, îngrijirea familiei și îngrijirea bătrânilor sunt asigurate deseori de femei;
- L. întrucât, datorită eforturilor depuse ani de-a rândul în legătură cu politicile privind femeile și promovării publice intense a educației, a consultanței și a inițiativelor de înființare de noi întreprinderi, între altele în cadrul celui de-al doilea pilon al politicii agricole comune (PAC), s-au înregistrat în mod clar succese remarcabile în privința îmbunătățirii calității vieții bărbaților și femeilor din mediul rural;
- M. întrucât, în ciuda gradului înalt de individualizare a modurilor în care trăiesc oamenii, atât pentru bărbați, cât și femei principalele provocări vor fi în continuare combinarea vieții profesionale și a angajamentului social și cultural ale acestora, pe de-o parte, cu responsabilitățile lor familiale, pe de altă parte;
- N. întrucât, în condițiile societății moderne, această „provocare a multifuncționalității” poate fi depășită numai cu ajutorul unor servicii, facilități și structuri de asistență la prețuri rezonabile și accesibile;
- O. întrucât rolul multifuncțional al femeilor în zonele rurale poate contribui în mod semnificativ la conturarea unei imagini moderne a femeii în societatea noastră;
- Q. întrucât, în zonele rurale, rata ocupării forței de muncă, atât în cazul bărbaților, cât și al femeilor, este scăzută și întrucât este adevărat că multe femei nu sunt active niciodată pe piața forței de muncă și, prin urmare, nu sunt înregistrate ca șomeri și nici nu sunt incluse în statisticile privind ratele de șomaj;
- R. întrucât asigurarea protecției sociale a femeilor care lucrează în agricultură, inclusiv a soțiilor de fermieri cu surse de venit suplimentare (cu venituri combinate, liber profesioniste cu normă întreagă sau fracționată), precum și a lucrătoarelor temporare și migrante, reprezintă un factor esențial în dezvoltarea modernă și durabilă a spațiului rural;
- S. întrucât proprietarul unei exploatații agricole este singura persoană care figurează în documentele bancare și în scopul obținerii de subvenții și de drepturi acumulate, acesta fiind și unicul reprezentant al unei exploatații agricole în cadrul asociațiilor și al grupurilor;
- T. întrucât turismul rural, care implică furnizarea de bunuri și de servicii în mediul rural prin intermediul unităților turistice familiale și cooperatiste, constituie o activitate antreprenorială cu un grad de risc scăzut, creează locuri de muncă, permite combinarea obligațiilor de familie cu munca și încurajează populația rurală să rămână în mediul rural,

Viața și desfășurarea unei activități în mediul rural

1. subliniază că promovarea egalității de gen reprezintă un obiectiv de bază al UE și al statelor sale membre; subliniază importanța includerii acestui principiu în PAC ca modalitate de a promova creșterea economică durabilă și dezvoltarea rurală;

2. subliniază că trebuie să se depună eforturi pentru a crea în zonele rurale condiții de viață corespunzătoare celor din zonele urbane, adaptându-le, totodată, la realitatea rurală, pentru ca femeile și familiile acestora să aibă motive de a rămâne la țară și de a duce aici o viață de succes;
3. solicită promovarea spațiului rural ca un mediu variat și integrat în care oamenii pot lucra și desfășura activități și utilizarea în acest scop a rolului-cheie al femeilor, a expertizei și a competenței acestora;
4. invită, prin urmare, Comisia să nu reducă și mai mult, în cadrul negocierilor privind viitorul cadru financiar multianual, procentul din bugetul total alocat cheltuielilor agricole;
5. evidențiază faptul că gama largă de întreprinderi rurale, inclusiv cele orientate spre prestarea de servicii (de exemplu, agroturism, distribuție directă, servicii sociale precum îngrijirea bătrânilor și a copiilor, învățarea la fermă în contextul școlilor cu program continuu), stă la baza furnizării de servicii în mediul rural și ar trebui susținută într-un mod sustenabil prin PAC; solicită, prin urmare, ca aceste servicii să fie promovate prin intermediul PAC, oferindu-le femeilor noi perspective și șanse de a desfășura o activitate salariată și facilitând într-o măsură semnificativă reconcilierea vieții de familie cu viața profesională;
6. solicită promovarea unor strategii de dezvoltare cu o dinamică proprie, ca modalitate de susținere a creativității deosebite a bărbaților și a femeilor din mediul rural, folosind, totodată, resursele tradiționale specifice ale fiecărei comunități rurale;
7. subliniază importanța unui mediu rural viabil și dinamic, cu o populație variată; evidențiază, în acest context, importanța unor posibilități de dezvoltare adecvate și a provocărilor pentru femeile tinere;
8. solicită formularea unor condiții-cadru pentru zonele rurale care să permită femeilor de toate vârstele să rămână în mediul lor imediat și să contribuie la revigorarea și la dezvoltarea acestuia;
9. subliniază importanța existenței unor mecanisme de pensionare anticipată pentru agricultori și pentru lucrătorii agricoli, având în vedere condițiile de trai ale femeilor din zonele rurale; invită statele membre care nu au implementat deja aceste mecanisme să o facă;
10. solicită, în acest sens, să se depună mai multe eforturi pentru a dota zonele rurale cu cea mai modernă infrastructură în domeniul tehnologiei informațiilor, în special cu acces adecvat la conexiunile în bandă largă, și să se ia măsuri pentru a facilita accesul la tehnologiile informației și ale comunicării și pentru a susține egalitatea de șanse în ceea ce privește un astfel de acces și formarea adecvată cu privire la modul de utilizare a acestuia; subliniază că nivelurile scăzute de acces la conexiunile în bandă largă stau în calea creșterii micilor întreprinderi din multe zone rurale de peste tot din UE; îndeamnă, prin urmare, Comisia și statele membre să își respecte angajamentul de a îmbunătăți oferta de

conexiuni în bandă largă din zonele rurale ca modalitate de a stimula competitivitatea;

11. solicită ca formele antreprenoriale în format electronic, cum ar fi activitățile economice electronice (e-business), care permit desfășurarea activităților comerciale indiferent de distanța față de marile centre urbane, să fie promovate și sprijinite în rândul femeilor din mediul rural;
12. subliniază că, la fel ca în zonele urbane, este esențială îmbunătățirea calității și a accesibilității infrastructurii, a facilităților și a serviciilor necesare pentru viața de zi cu zi în zonele rurale pentru a permite bărbaților și femeilor să stabilească un echilibru între viața de familie și cea profesională și pentru a păstra comunitățile din zonele rurale; acest lucru ar include servicii de îngrijire a copiilor ca parte din infrastructura exploatațiilor (cum ar fi „creșe de fermă” și alte instituții de învățământ preșcolar), servicii medicale, instituții de învățământ (inclusiv pentru învățarea pe tot parcursul vieții), instituții și servicii de îngrijire pentru persoanele în vârstă și alte persoane dependente, servicii de înlocuire în caz de boală și de sarcină, magazine locale pentru bunurile necesare vieții de zi cu zi și oferte de recreere și culturale; solicită ca politicile agricole să fie concepute astfel încât femeile din zonele rurale să își poată folosi potențialul în ceea ce privește transformarea agriculturii multifuncționale și durabile în realitate;
13. îndeamnă statele membre să facă uz de fondurile structurale și de Fondul de coeziune pentru a remedia lipsa unei infrastructuri de transporturi adecvate în zonele rurale și să pună în aplicare politici pozitive pentru a îmbunătăți accesul tuturor, în special al persoanelor cu dizabilități, deoarece transporturile sunt în continuare un factor care restrânge excluderea socială și inegalitatea în societate, de care sunt afectate în principal femeile;
14. solicită orientarea mai accentuată a politicii de dezvoltare rurală către crearea unor condiții de trai și de muncă inovatoare și sustenabile;
15. invită instituțiile Uniunii Europene, statele membre și autoritățile regionale și locale să sprijine proiectele care promovează și oferă consultanță pentru crearea unor întreprinderi inovatoare de producție agricolă primară în zonele rurale care pot genera noi locuri de muncă, în special pentru femei, în domenii de acțiune precum: valorificarea produselor agricole și căutarea unor puncte de desfacere pentru acestea, utilizarea de noi tehnologii, contribuirea la diversificarea economică a zonei în cauză și furnizarea de servicii care permit reconcilierea vieții profesionale cu viața de familie;
16. subliniază faptul că, în ceea ce privește ofertele inovatoare, ar trebui folosite experiențele pozitive aferente proiectelor privind femeile din cadrul celui de-al doilea pilon al PAC (în special Axa 3 și programul „Leader +”) și identificate exemplele de bune practici;
17. solicită ca strategiile de dezvoltare rurală să pună un accent deosebit pe contribuția femeilor la realizarea obiectivelor strategiei Europa 2020, în special în ceea ce privește inițiativele axate pe inovare, cercetare și dezvoltare;

18. salută, în acest context, proiectele FSE/EQUAL care vizează să clarifice care este poziția femeilor în agricultură și în zonele rurale și să o îmbunătățească;
19. solicită ca Regulamentul privind FEADR să prevadă măsuri specifice de susținere a femeilor în perioada de programare 2014-2020 care să aibă un efect benefic asupra ocupării forței de muncă feminine din zonele rurale;

Femeile în economia rurală

20. invită Comisia și statele membre să contribuie la o bază de date informativă despre situația economică și socială a femeilor din mediul rural și implicarea acestora în activitățile desfășurate și să optimizeze utilizarea datelor deja disponibile (de exemplu a celor furnizate de Eurostat) pentru a putea ajusta măsurile de politică;
21. are convingerea că, având în vedere situația din mediul rural, trebuie menținute și dezvoltate formarea și consilierea acordate femeilor ce pun accentul pe mediul rural, în special în legătură cu gestiunea financiară a exploatațiilor agricole;
22. consideră că este de dorit să se depună eforturi în vederea înființării unei rețele europene a femeilor din mediul rural (sau a unei rețele de asociații ale femeilor) și atrage atenția asupra succeselor obținute în urma aplicării măsurilor din cadrul celui de-al doilea pilon al PAC;
23. recunoaște rolul important al rețelelor de femei existente la diferite niveluri, în special în ceea ce privește promovarea la nivel local a zonelor rurale și modul în care acestea sunt percepute de opinia publică; atrage atenția asupra faptului că este necesar ca, la nivel local, național și european, aceste rețele să fie recunoscute într-o măsură mai mare din punct de vedere social și să fie susținute mai mult din punct de vedere politic și financiar, având în vedere faptul că acestea contribuie în mod semnificativ la realizarea într-o mai mare măsură a egalității, în special în legătură cu formarea femeilor din zonele rurale și lansarea unor proiecte de dezvoltare la nivel local, inclusiv a unor campanii de informare privind screeningul pentru a asigura diagnosticarea timpurie a cancerului la femei (cancerul cervical, cancerul mamar etc.); invită statele membre să susțină participarea sporită a femeilor la procesul politic, inclusiv reprezentarea adecvată a acestora în consiliul director al instituțiilor, al societăților și al asociațiilor;
24. solicită acordarea unor prestații adecvate pentru femeile din zonele rurale din partea sistemelor de asigurări sociale, ținând seama de situația specifică a acestora cu privire la activitatea salariată și la drepturile de pensie ale acestora;
25. salută, în acest context, Directiva 2010/41/UE și invită statele membre să pună în aplicare directiva în mod eficient cât mai curând posibil, în special pentru a se asigura:
 - faptul că soții și partenerii de viață ai agricultorilor beneficiază de protecție socială;
 - faptul că agricultoarele independente și soții agricultorilor le sunt garantate prestații de maternitate adecvate;

26. atrage atenția asupra faptului că mai ales în zonele rurale este nevoie de strategii sustenabile de păstrare a aptitudinilor profesionale ale femeilor care decid să întrerupă activitatea pentru a crește un membru al familiei sau pentru a-l îngriji; solicită facilitarea reconcilierii vieții profesionale și a celei de familie pentru a permite femeilor să se implice sau să fie în continuare implicate, și să-și sporească implicarea, în diverse tipuri de activitate;
27. subliniază că „diversificarea exploatațiilor agricole” este un aspect tot mai important al economiei rurale; ia act de faptul că rolul femeilor în inițierea, dezvoltarea și gestionarea „diversificării exploatațiilor agricole” este important;
28. solicită încurajarea spiritului întreprinzător al femeilor, în special prin promovarea deținerii de proprietăți de către femei, sprijinirea rețelelor de femei întreprinzătoare și crearea de condiții în sectorul financiar pentru a se facilita accesul femeilor de afaceri din mediul rural (inclusiv liber-profesionistelor cu normă întreagă sau fracționată cu venituri mici și tinerelor) la investiții și la credite, întărindu-le astfel capacitatea de acțiune pe piață și permițându-le să dezvolte afaceri din care să-și asigure un trai stabil; solicită, de asemenea, luarea de măsuri pentru a spori atitudinea și aptitudinile antreprenoriale ale femeilor în vederea promovării reprezentării acestora în organele de conducere ale întreprinderilor și ale asociațiilor;
29. invită autoritățile naționale, regionale și locale competente să încurajeze participarea femeilor la grupurile de acțiune locale și dezvoltarea unor parteneriate locale în cadrul programului „Leader”, precum și să garanteze o participare echilibrată a bărbaților și a femeilor în consiliile de administrație ale acestora;

Femeile în agricultură

30. solicită să se țină mai mult seama de aptitudinile profesionale legate de agricultură și nelegate de agricultură ale femeilor în cadrul strategiilor de dezvoltare de la nivelul întreprinderilor și de la nivel regional; subliniază cât de important este pentru agricultoare și pentru alte femei din zonele rurale să poată obține calificări și formare ca producători și antreprenori și invită Comisia și statele membre ca, în colaborare cu autoritățile regionale și locale, cu organizațiile de la nivel rural și cu organizațiile de femei și de agricultori, să creeze stimulente pentru a promova participarea femeilor la forța de muncă, să elimine orice formă de discriminare a femeilor la locul de muncă, să îmbunătățească formarea femeilor, inclusiv prin promovarea unui acces mai bun la formare postuniversitară și la cursuri de specializare în instituții de învățământ, să propună măsuri de dezvoltare rurală corespunzătoare conform Axei 3 din programele de dezvoltare rurală și să încurajeze inițiativele existente; subliniază că aceste măsuri vor contribui la lupta împotriva excluderii sociale din zonele rurale și că riscul de sărăcire este mai crescut în rândul femeilor decât în cel al bărbaților;
31. solicită sprijinirea eforturilor politice de consolidare a rolului femeilor în agricultură prin facilitarea exercitării de către acestea a unei activități antreprenoriale în agricultură, atât din punct de vedere practic, cât și din punct de vedere legal și inclusiv în ceea ce privește

deținerea de exploatații agricole, pentru a le implica mai mult, pe baza răspunderii comune pentru exploatațiile agricole, în ceea ce privește drepturile și obligațiile asociate, inclusiv, între altele, în reprezentarea intereselor în forurile agricultorilor și în participarea efectivă la toate formele de venituri ale exploatației;

32. solicită sprijinirea organizațiilor de femei și de agricultori care au un rol important pentru încurajarea și inițierea unor noi programe de dezvoltare și a diversificării într-o manieră care permite femeilor să aplice noi idei în vederea diversificării activităților de producție și de furnizare a serviciilor în zonele rurale;
33. este de părere că, în cadrul următoarei reforme a PAC, ar trebui să se țină seama de nevoile femeilor din zonele rurale și de rolul femeilor care muncesc în agricultură și să se acorde prioritate acestor aspecte în ceea ce privește accesul la anumite servicii și la ajutoare, în conformitate cu nevoile teritoriale din fiecare stat membru;
34. este încredințat că, pe termen mediu, femeile ar trebui să fie reprezentate în mod corespunzător în toate forurile politice, economice și sociale din sectorul agricol pentru ca în procesul decizional să se regăsească atât punctul de vedere al femeilor, cât și cel al bărbaților; subliniază importanța introducerii unor măsuri specifice în favoarea femeilor pentru a garanta participarea egală a femeilor în cadrul unor astfel de foruri;
35. invită Comisia și statele membre să faciliteze un acces mai bun al femeilor la terenuri și la credite pentru a încuraja stabilirea femeilor în zonele rurale și deținerea de către acestea a calității de actori în sectorul agricol;
36. solicită să se realizeze o evidență a strategiilor de asigurare a protecției sociale a femeilor din agricultură (agricultoare, lucrătoare agricole, lucrătoare sezoniere etc.), care să includă aplicarea Directivei 2010/41/UE, ținând seama de situația specifică din fiecare țară privind dreptul proprietății și dreptul fiscal, și să se pună la dispoziție aceste experiențe pentru a realiza în statele membre o protecție socială corespunzătoare a femeilor din agricultură;
37. subliniază că politicile europene privind condițiile de trai ale femeilor din zonele rurale trebuie să țină seama și de condițiile de trai și de muncă ale femeilor imigrante angajate ca lucrătoare agricole sezoniere, în special în ceea ce privește faptul că este necesar ca acestora să li se ofere cazare adecvată, protecție socială, asigurare medicală și servicii medicale; subliniază că este necesar să se confere o valoare maximă muncii acestor femei;
38. invită Comisia să includă în rezumatul ce urmează a fi prezentat în 2011 în baza articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului din 20 septembrie 2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) o evaluare detaliată a impactului măsurilor luate cu privire la situația femeilor din zonele rurale;
39. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

Femeile sunt coloana vertebrală a sectorului agricol și a mediului rural, iar prezența lor aici este din ce în ce mai simțită. De aceea, este important să subliniem rolul pe care îl joacă femeile în exploatațiile agricole și în zonele rurale, ținând în mod deosebit seama de natura multifuncțională a acestora.

Perspectivă de dezvoltare pentru zonele rurale orientate către multifuncționalitate

O misiune esențială a politicii europene de dezvoltare rurală rămâne aceea de a asigura condiții de viață echivalente în toate regiunile, evitând o dezvoltare unilaterală a zonelor urbane foarte populate astfel încât, chiar și în zonele rurale, femeile și bărbații să își dorească să rămână aici și să ducă o viață de succes.

În ultimele decenii, politica agricolă comună (PAC) s-a axat pe dezvoltarea economică pozitivă a agriculturii și a zonelor urbane. Pe viitor se va pune din ce în ce mai mult problema stimulării folosirii de calitate și sustenabile a mediului rural în moduri eficiente din punct de vedere ecologic și în ceea ce privește utilizarea energiei. Acest lucru presupune noi eforturi și noi strategii pentru toate părțile implicate, iar în etapa de dezvoltare va fi mai mult decât oricând necesar să se țină cont de nevoile femeilor din mediul rural și să se folosească potențialul acestora.

După cum știm din experiență, calitatea vieții și forța economică, îndeosebi în regiunile rurale, sunt legate de prezența femeilor și de implicarea acestora într-o gamă largă de activități. Și anume, în ultimii ani a reieșit faptul că sprijinirea femeilor și a proiectelor acestora atrage după sine, în general, progrese însemnate pentru societățile rurale. La asemenea concluzii s-a ajuns din experiența acumulată în toate regiunile Europei în ceea ce privește acordarea acestui sprijin prin cel de-al doilea pilon al PAC și prin diverse programe de finanțare ale UE.

Perspectivă de dezvoltare pentru femeile din zonele rurale

În cadrul procesului de adaptare a strategiilor UE de sprijinire a zonelor rurale nu trebuie să se neglijeze faptul că schimbările sociale și cele ale structurilor sociale, schimbările demografice deosebite din anumite state membre, schimbarea generală a valorilor și o puternică tendință de individualizare au schimbat radical condițiile de trai și de muncă mai ales din mediul rural. În acest context, este necesar să se acorde o atenție deosebită femeilor din Europa în toate domeniile de acțiune.

În cazul în care dorim ca femeile de toate vârstele să rămână în mediul rural sau dorim să le încurajăm să se mute aici, atunci trebuie ca politicile de susținere să reflecte mai mult decât până acum nevoile și situația acestora. În acest context, ar trebui avut în vedere faptul că situația femeilor din mediul rural s-a schimbat și s-a diversificat în ultimele decenii, iar un rol deloc de neglijat în procesul de inițiere și de realizare ale schimbărilor a fost chiar cel al femeilor. Tendința de individualizare a stilurilor de viață pune femeile în fața provocării de a integra în modul lor de viață felul în care acestea percep munca, familia și societatea și responsabilitățile lor în aceste domenii. În mediul rural, ca peste tot, femeile se așteaptă să poată să își realizeze propriile proiecte legate de viață, să fie independente din punct de vedere economic și să facă față provocărilor legate de familie.

În condițiile societății moderne acestea pot fi realizate numai dacă se recurge la servicii, utilități și structuri care trebuie să fie accesibile și la prețuri rezonabile la nivel regional.

Mentținerea unei astfel de structuri de asistență și adaptarea ei la nevoile femeilor trebuie să se numere printre cele mai importante strategii de asistență europene. Este necesar ca încă din faza de planificare – de exemplu atunci când se construiește o grădiniță, când se înființează un serviciu de îngrijire pe timpul zilei sau când se dezvoltă transportul în comun – să se identifice noi abordări și să se includă femei de toate vârstele în procesul decizional. Trebuie găsite soluții inovatoare care nu sunt doar orientate către piață: de exemplu, soluții pentru furnizarea bunurilor necesare vieții de zi cu zi sau a serviciilor de asistență și de îngrijire la domiciliu. Există deja exemple relevante de proiecte realizate chiar de femei în cadrul celui de-al doilea pilon al PAC. Acesta este un domeniu în care finanțarea din partea UE poate contribui la creșterea calității vieții în mediul rural, atât prin stimularea veniturilor femeilor de afaceri și femeilor care furnizează servicii, cât și prin sprijinirea consumatoarelor de bunuri și servicii. O societate în proces de îmbătrânire în multe state membre impune, mai ales în mediul rural, realizarea unor noi tipuri de servicii și a unor noi strategii de asistență destinate atât femeilor care furnizează servicii, cât și celor care beneficiază de servicii. Este necesară și o adaptare fără tentă ideologică a serviciilor de asistență medicală și de îngrijire, ținând cont de experiența relevantă acumulată peste tot în statele membre ale UE.

Un element fundamental al calității vieții și a muncii în mediul rural rămân învățământul școlar, formarea profesională, învățământul superior și formarea suplimentară. În anumite state membre, femeile au avut, în ultimii ani, un rol deloc de neglijat în egalizarea situației educaționale între mediul rural și cel urban ca urmare a deschiderii și a dezvoltării sistematice ale învățământului și ale formării în zonele rurale. Această strategie trebuie sprijinită și în statele membre în care există nevoi de dezvoltare. Structurile de formare și de acordare de consultanță pentru femei orientate în mod special către mediul rural și-au dovedit utilitatea în multe domenii și ar trebui susținute în continuare. În cazul în care formarea și acordarea de consultanță pot fi adaptate la realitatea zilnică fără tentă ideologică, atunci acestea vor constitui principala strategie pentru o dezvoltare și o inovare de succes chiar și în regiunile rurale care sunt deja foarte dezvoltate.

Pentru a putea adapta măsurile de politică destinate femeilor din mediul rural într-un mod și mai eficient, este nevoie în viitor de o bază de date informativă. Va fi, de asemenea, necesar să se introducă o perspectivă de gen în statisticile oficiale și în indicatorii politicii de dezvoltare rurală și să se identifice cele mai bune practici în cele 27 de state membre.

Strategii de dezvoltare pentru femeile implicate în economia și în agricultura din mediul rural

S-a constatat în ultimii ani că femeile, cu educația, profesionalismul și aptitudinile lor, contribuie la dezvoltarea în continuare a stilurilor de viață și a modelelor de afaceri tradiționale. Ele sunt, în același timp, factorii de stabilizare și de modernizare ale acestor forme de activitate și de aceea acestea sunt indispensabile pentru dezvoltarea durabilă a zonelor rurale.

Acest lucru este valabil mai ales în agricultură - un domeniu în care femeile au contribuit în mod semnificativ în ultimii ani la diversificarea întreprinderilor și la adaptarea lor la condițiile pieței, acest sector făcând astfel încă un pas practic în direcția multifuncționalității. Întreprinderile agricole rămân o piatră de temelie a aprovizionării cu alimente la nivel local în zonele rurale datorită produselor și serviciilor inovatoare pe care le oferă, precum și producției proprii. Aceste tipuri de potențial economic pot fi exploatate și mai mult decât a fost înainte posibil prin cel de-a doilea pilon al PAC.

În acest context, există posibilități de a pune la dispoziție măsuri practice de susținere a femeilor din agricultură. Gama largă de aptitudini, de interese și de realizări profesionale ale femeilor trebuie luată în considerare mai mult pentru ca locurile de muncă din agricultură să rămână o opțiune atractivă pentru acestea. În acest scop este nevoie de un acces nerestricționat al femeilor la resursele care susțin agricultura ca mod de viață și ca tip de activitate.

Agricultoarele trebuie să aibă drepturi și obligații corespunzătoare răspunderii acestora pentru exploatarea agricolă în cauză, inclusiv prin reprezentarea intereselor în forurile agricultorilor și prin participarea reală la veniturile exploatațiilor. Asigurarea unei protecții sociale adecvate pentru toate femeile care lucrează în agricultură este un alt element indispensabil pentru o agricultură sustenabilă și modernă. Ar trebui ținut cont de experiența sistemelor de asigurări sociale pentru agricultori ale statelor membre ale UE care, pe termen mediu, ar trebui să contribuie la o îmbunătățire vizibilă a situației sociale a femeilor implicate în agricultura din Europa.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	26.1.2011
Rezultatul votului final	+: 36 -: 1 0: 0
Membri titulari prezenți la votul final	John Stuart Agnew, Richard Ashworth, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Vasilica Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Hynek Fajmon, Lorenzo Fontana, Iratxe García Pérez, Sergio Gutiérrez Prieto, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Agnès Le Brun, Stéphane Le Foll, George Lyon, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, Krisztina Morvai, Mariya Nedelcheva, James Nicholson, Rareș-Lucian Niculescu, Georgios Papastamkos, Marit Paulsen, Britta Reimers, Alfreds Rubiks, Giancarlo Scottà, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Alyn Smith, Marc Tarabella
Membri supleanți prezenți la votul final	Luís Paulo Alves, Pilar Ayuso, Salvatore Caronna, Giovanni La Via, Astrid Lulling